

Izhaja vsako drugo
soboto. Naročnina
mesečno 1 dinar.

NAŠA MOČ

Uredništvo in uprav-
ništvo je v Ljubljani,
Stari trg šte. 2/I.

Glasilo krščanskega delovnega ljudstva.

Štev. 3.

Ljubljana, dne 17. februarja 1922.

Leto 16.

Kje je malodušnost med železničarji?

Železničar nam piše:

V zadnjem »Jug. železničarju« beremo: »Malodušje je zavzelo take dimenzije, da je treba strogo paziti, da ne bode to malodušje izvor nesreče, ki preti jugoslovanskemu železničarju.«

Kakor že neštetokrat, tako kaže tudi zdaj Z. J. Z. svoj razdirajoči element med železničarji. Danes, ko ne morejo ti ljudje zrušiti edinosti in sloge med železničarstvom, hočejo pa z lažjo in zavijanjem resnice pokazati, da so železničarji, če ne razcepjeni, pa — malodušni. Radovedni smo samo, koliko in katere železničarje bi nam mogli voditelji »Zveze« naštetiti in imenovati, ki so malodušni, kateri so tisti, ki nimajo tistega zaupanja v samega sebe in svoje organizacije, katero je potrebno, da v borbi za svoje pravične zahteve vstrajamo? Res da je med železničarji nekaj takih, ki mislijo, da koalicijska ne bo dosegla uspehov, ker računajo na to, da se narodne organizacije ne bodo hotele odločno postaviti v boj proti tistim političnim strankam, ki so sedaj v vladi, ker vidijo, da so te organizacije napram sedanjim vladnim strankam tako obzirne, ker so istega mišljenja. Toda takih železničarjev je zelo malo.

Vsak razseden železničar je danes prepričan, da bodo morale zavzeti tudi narodne strokovne organizacije isto stališče napram političnim strankam, kakor socialistične in klerikalne organizacije do svojih somišljenikov parlamentarnih zastopnikov, da morajo vse zahteve, ki jih stavijo železničarji sporazumno med vsemi svojimi strokovnimi organizacijami, na merodajnih mestih zastopati in uveljaviti. Prav tako bodo morale tudi vse narodne organizacije zahtevati zaščito od svojih političnih strank, sicer bodo te organizacije izgubile svoje člane kakor se zdaj godi Z. J. Z. Govoriti in pisati, da so železničarji danes malodušni, ko ima vsak železničar trdno prepričanje in zavest, da je s složnim, enotnim, odločnim in brezobzirnim nastopom vseh strokovnih organizacij mogoče zlomiti vsako politično moč, to je velika predznanost in zavijanje resnice. Resnica bo najbrže, da so postali malodušni voditelji ZJZ, ker se jim je začela barka potapljati. Oni mislijo, da če se železničarji ne brigajo za ZJZ, da se tudi za svoje stanovske koristi ne brigajo. Pa to ni res. Gospodje od »Zveze« naj gredo za poskušnjo po en dan v pisarno »Saveza« v Šelenburgovo ulico in v pisarno »Prometne zveze«, Stari trg šte. 2, I. nadst., pa se bodo lahko prepričali, kako malodušje je med železničarji. Iz imen na novih pristopnicah se bodo lahko tudi prepričali, da delajo železničarjem krivico, ako pišejo, da so malodušni.

Vsa stvar pa izgleda tako, kakor da hočejo voditelji ZJZ zanesti malodušnost v železničarstvo, ker pišejo o »neuspeli borbi«. Mi vprašamo gospode pri »Zvezici«, kako pa morete pisati o »neuspeli borbi«? Ali res mislite, da je stvar že s tem končana, ako je g. minister rekel, da — »nema para«? Ne, gospodje! To ni še konec borbe! To je šele pravzaprav začetek. Začetek zato, ker od zdaj naprej bomo morali vse drugače postopati. Do sedaj smo upali še vsaj kolikorotoliko v poštenost in resno voljo vlade in železniške uprave. Zdaj pa smo se mogli prepričati, da imamo opraviti z ljudmi, ki nimajo smisla in ne volje za tiste zahteve, ki so jih oni sami kot opravičene priznali. Izkušnje so nas izučile, da ne smemo verjeti v nikake obljube več in da so ti ljudje tako brezvestni in

hudobni, da nam, namesto dati odpomoč, še to jemljejo, kar so oni sami po zakonu sklenili dati. Če imamo opraviti z ljudmi, ki niti tistih zakonov ne spoštujejo, katere sami uveljavijo, potem moramo začetki tudi mi popolnoma drugačen boj. Železničarji uvidevajo, da moramo delati na to, da v bodoče ne bodo izvoljeni taki poslanci in stranke, kakršne so v sedanji vladi. Za zdaj pa se morajo strniti vse strokovne organizacije v enoten, sporazumen in odločen nastop. Strokovne organizacije morajo zahtevati brezpogojno, da jih politične stranke, katerim pripadajo njih člani po mišljenju, ščitijo.

To splošno razpoloženje in prepričanje med železničarji, da si moramo prizadevati za odločilen politični vpliv in moč, če hočemo doseči svoje pravice, nam je v dokaz, da se je med železničarji oživela stanovska zavest in prizadevanje za resno delo.

Če sodimo po izrazih ogorčenja, katero se pojavlja zaradi nečuvenga izzivanja železniške uprave in vlade in po disciplinirani vstrajnosti železničarjev, smemo reči, da vlada med železničarstvom železna nepremagljiva volja in zaupanje v končno zmago, ne pa — malodušnost.

Koalicijska ali enotna organizacija.

(Dopis iz železničarskih krogov.)

Ker se med železničarji, zlasti pa še od voditeljev Zveze jugoslovanskih železničarjev sliši pogosto in resno govoriti o enotni železničarski organizaciji se nam zdi potrebno, da o tej stvari spregovorimo.

Najprej moramo povedati, da po našem mnenju je taka enotna organizacija ideal, ki se bo težko kdaj uresničil. Posebno neumljivo se nam zdi, kako morejo priti zvezarski voditelji do takega prepričanja, ko vendar še svojih lastnih članov ne morejo pripraviti do tega, da bi ostali v svoji organizaciji.

Radovedni smo tudi, kdaj se bodo bratsko zedinili v eni sami organizaciji n. pr. komunisti in zvezarji. Če sodimo po razpoloženju in mišljenju teh ljudi, bo težko kdaj prišlo do tolike edinosti in sloge.

Pa vzemimo slučaj, da bi res prišlo do take enotne organizacije. Ali bi bilo to boljše, kakor je koalicijska? Mislimo, da ne, ker v enotni organizaciji, kjer bi bilo eno samo vodstvo in eno samo glasilo, bi nikdar ne bila mogoča taka kontrola in tako svobodna kritika, kakor v koalicijski.

Člani, ki bi hoteli voditeljem kaj na prste gledati, bi bili enostavno izključeni.

Zato mi pravimo, da je za pošteno delo koalicijska veliko bolj prikladna, kakor enotna organizacija.

Da bi zvezarski voditelji imeli radi vse železničarstvo pod svojim vplivom, to verjamemo. Tudi verjamemo, da jim ni prav nič po volji koalicijska. Lahko pa rečemo, da se bodo tudi ti gospodje morali privaditi na še kaj drugega, kakor na to, kar so bili do sedaj navajeni. Mi smo za to, da bodi vsak organiziran po svojem prepričanju svobodno, kjer sam hoče. Vse organizacije naj delajo skupno in sporazumno v vseh stanovskih zadevah. Zaradi različnega mišljenja ne sme biti nikdar nikakega sovraštva, pač pa je potrebna

javna in svobodna polemika in kritika, da se vsaka zahrbtnost, laž in denunciacija prepreči in onemogoči ter da se sistematično pojmi bistrijo v presojanju različnih naziranj.

Kdo je kriv?

Ako so resnične vesti iz Belgrada, bo finančni odbor ta teden razpravljati o predlogu finančnega ministra, da se državnim nastavljenecem in delavcem v državnih podjetjih ukinejo družinske doklade.

To bi bil poleg vedno hujše draginje najhujši udarec, ki bi zadel delavce in nastavljenice državnih podjetij, med katere spadajo tudi železničarji. Da je vlada tudi tega zmožna, so krive edino te tiste narodne železničarske in delavske organizacije, ki vedno povdarjajo, da jim je vseeno, koga njih člani ob volitvah volijo.

Potrebno se nam zdi, da ob tej priliki še posebej vprašamo voditelje Z. J. Z., ali vam je res vseeno, če vladajo taki ljudje in take stranke, kakor so v sedanji vladi?

Mi pravimo: Kdor ne vidi, da je poleg sloge in solidarnosti vseh strokovnih organizacij potrebna tudi politična moč, če hočemo doseči uspehe, ta je slep, kdor pa vedoma zavaja delavstvo v zmoto, da se za politiko nič ne briga, ta je izdajalec delavskih koristi, ker politika je tisti nož, s katerim se na merodajnih mestih revežem in zatiranim reže kruh — ali pa se jim glave seka.

Mi bomo stali slejkoprej na stališču, da odločaj številu družinskih članov tudi višino mezde in ne višina mezde — števila članov. To naše stališče bodo zastopali tudi poslanci Jugoslovanskega kluba. Z istim stališčem se strinjajo tudi socialistične organizacije.

Radovedni pa smo, ali bodo tudi narodne organizacije sprejele to stališče in zahtevale od svojih političnih strank isto zaščito kakor mi, ali pa hočejo pustiti, da jim bodo njih lastni somišljeniki politiki, ki imajo zdaj vso moč v rokah, odvzeli družinske doklade.

Veselo znamenje.

Železničar nam piše:

V teh težkih časih, ko nas najstrašnejše gorje tlači že toliko let tako, da nam bi bilo posebno delavcem in revežem obupati, smo doživeli izredno vesel pojav. V soboto 11. t. m. so prišli na posvet v mestno dvorano na magistratu na povabilo pokrajinskega koalicijskega železničarskega odbora, zastopniki vseh strokovnih organizacij. Za nedeljo 19. t. m. se sklicuje skupen shod vseh organizacij, na katerem se bo sklepalo o ukrepih proti naraščajoči draginji. V četrtek 16. t. m. se ima sestaviti stalen akcijski odbor, v katerem bodo zastopane vse strokovne organizacije. Ta odbor bo imel nalogo, voditi skupno akcijo proti draginji.

Mi imamo to za veselo znamenje, ker vidimo, da se je začela zbujati zavest in smisel za skupno in sporazumno delo vseh zatiranih in izkoriščanih proti brezvestnim spekulantom in odelarom.

Upajmo, da bo tudi to udruženje strokovnih organizacij ostalo trajno in skupnem in sporazumnem delu, kakor dela to železničarska koalicijska.

Tovariši! Delajmo vsi na to, da se združimo vsi zatirani v skupnem in enotnem delu proti našim sovražnikom.

Odkrita beseda voditeljem Zveze jugsl. železničarjev.

V »Jugoslovanskem železničarju« od 10. t. m. pišete na uvodnem mestu med drugim tudi to: »V tem boju ima pa Zveza tudi svoje sovražnike in žalibog iz razreda neposredujočih, ki jo ovirajo na vse mogoče načine pri nje uspešnem boju. In kakaj vse to? Zato, ker so zašli med železničarje krivi preroki — demagogi, ki izrabljajo neugoden položaj in trpljenje železničarjev v svoje samopašne politične namene.«

Vprašamo vas: Ali ste še vedno tisti nepoboljšljivi hujškači in razdirači? Ali ste morda plačani za to, da iščete spor med koaliranimi železničarji? Ali mislite res, da se bo še nadalje vodil oni ogabni boj med železničarji, kakor ste ga vi navajeni, namreč, da kar pavšalno in na debelo sumničite, obrekujete in denuncirate? Ne, prijatelji! Te vrste polemika mora enkrat za vselej prenehati. Mi zahtevamo od vas, da če imate sovražnike, jih tudi javno z imeni imenujte. Povejte javno in z imeni, kdo so tisti, ki vas »ovirajo na vse mogoče načine pri vašem uspešnem delu!« Povejte, kdo so in imena tistih krivih prerokov in demagogov, ki so zašli med železničarje in ki izrabljajo neugoden položaj in trpljenje železničarjev v svoje samopašne politične namene! Imenujte javno z imeni vse, da jih bodo železničarji spoznali in z njimi obračunali, drugače moramo smatrati vas za podle hujškače, ki sumničite z edinim namenom, da bi izzvali spor med železničarji!

Danes, ko smo vsi železničarji združeni v koaliciji, ni treba drugega, kakor vsakega hujškača ali razdirača z imenom povedati, pa je vse njegovo delo onemogočeno, ker železničarji hočemo le skupno in sporazumno delo, ne pa hujškanja in prekanja. Mi hočemo svobodno in javno, pa tudi pošteno in stvarno polemiko, ki je brez dvoma potrebna in koristna. Če hočete vi pa tisto sumničenje, hujškanje, zavijanje resnice in spore med železničarji, pa bodite prepričani, da boste doživeli še večjo polomijo, kakor jo imate, ker vaše početje bodo brez dvoma vsi poštene železničarji obsodili.

Stavka slamnikarskega delavstva v Domžalah.

Ze večkrat so došle pritožbe delavstva iz tovarne P. Ladstätter v Domžalah o surovem postopanju vodstva z delavci. Zadnji čas je došlo obvestilo na Jugoslovansko strokovno zvezo, da delajo delavci že dalje časa dnevno eno naduro za navadno plačo. Jugoslovanska strokovna zveza je opozorila vodstvo tovarne na tozadevni zakon ter pozvala isto, da poravnava krivico delavstvu. Par dni potem pa je bil odpuščen iz tovarne predsednik krajevne skupine JSZ tov. Iz. Veider. Delavstvo je smatralo ta korak ravnateljstva za odgovor na vlogo JSZ o krivicah, ki se gode delavstvu, ker je bil imenovan opetovano opominjan od vodstva tovarne, da naj se ne izpostavlja za organizacijo. Delavstvo je zahtevalo zopetni sprejem tov. Veiderja na delo. Na vprašanje JSZ, ali je pripravljen podjetnik na pogajanja, se je kratko odrezal, da ne. Da se napravi konec samovoljnemu postopanju podjetnika in krivicam delavstva v tovarni, je sklenilo isto soglasno, stopiti v stavko. Stavka je trajala 4 dni. Pripomniti moramo, da je delavstvo ob tej priliki pokazalo vzoren red in priznanja vredno sloga in disciplino. Pogajanja so trajala 3 dni. Ker je tov. Veider izjavil, da ne stopi pri tej trdki več v delo, je sklenilo delavstvo, da zahteva pogajanja na stavljene zahteve v decembru 1921, na katere je dal takrat podjetnik samo 15 odstotkov povišanja. Borba je bila huda, a končno je zmagalo delavstvo. Podjetnik je dolgo vztrajal na tem, da ne ugoditi zahtevam. Po

temeljnih razpravah na obeh straneh se je končno dosegel naslednji sporazum: Veiderju se izplača še enotedenska plača. Za narejene nadure se izplača naknadno 50 odstotkov, to je: možkim za 3 tedne, ženskam za 4 tedne. Vse mezde se povišajo še za 10 odstotkov, akordne postavke za 5 odstotkov. Zasluž k pri malih strojih se primeroma izenači z zaslužkom pri velikih strojih. Radi meznega gibanja se ne bo delavcev preganjalo in delavski zaupniki se bodo priznavali. Nato je sklenilo delavstvo, povrniti se na delo dne 11. februarja ob 7. uri zjutraj. V stavko pa je stopilo delavstvo dne 7. februarja ob sedmih zjutraj.

Pri pogajanjih je sodelovala tudi vlada po delavski zbornici in obrtnem nadzorništvu. Delavstvo je imelo priliko spoznati veliko važnost organizacije in je sklenilo se iste še trdneje okleniti. Podjetnik pa je lanko spoznal, da živi med zavednimi Slovenci in da je tisto delavstvo, katero ga s svojim trudom in delom živi ter mu ustvarja lepe dobičke, organizacijsko zavedno ter bo tudi v bodoče za svoje voditelje složno nastopalo, kakor za vsakega člana organizacije. Ker pa vemo, da nas v bodoče čakajo trdi boji, zato cstanimo složni kot zdaj in pripeljimo k nam še one, ki sami tavajo okrog. Ob prihodnji sezoni bo naša skrb, da ne stopi nihče prej v delo, dokler ni član Strokovne zveze sezonskega in domačega delavstva.

Članom Prometne Zveze.

Med konzorcijem »Naše moči« oziroma Jugoslovansko strokovno zvezo in vodstvom Prometne zveze se je sklenila sledeča pogodba:

1. Prometna zveza sprejme »Našo moč« za obvezno glasilo svojih članov proti mesečni naročnini.

2. Konzorcij »Naše moči« daje Prometni zvezi dve strani lista na popolno razpolaganje v kolikor objavlja ona dopise v smislu smernic, podanih v tem članku.

3. V svrhu sporazumnega urejevanja lista določi Prometna zveza dva zastopnika, ki skupno z urednikom pregledajo vsakokratno gradivo.

5. Pogodba stopi takoj v veljavo.

Ljubljana, dne 13. februarja 1922.

Za Prometno zvezo:

A. Burkelj c. l. r.

Za konzorcij »Naše moči« oziroma JSZ:

Jos. Gostinčar l. r.

Kakor je razvidno iz pogodbe, bo imela Prometna zveza v listu tako popolno svobodo, kakor če bi izdajala svoj samostojen list. Zato smo se odločili, da bomo izdajali svojim članom »Našo moč« kot skupno strokovno glasilo. S tem bomo imeli na eni strani gnotno korist in manj truda za izdajanje lista in na drugi strani pa moralno oporo s strani Jugoslovanske strokovne zveze, ker bo ta šla v vsem prizadevanju složno in sporazumno s Prometno zvezo.

V smislu točke 2. v pogodbi, objavljamo v naslednjem nekaj temeljnih smernic, iz katerih bo razvidno, kaj hočemo.

Najprej povemo, da hočemo list v duhu in smislu načel krščanske pravičnosti.

Naš list ima namen, širiti stanovsko zavest med železničarji in uveljaviti sporazumljenje in enoten nastop vseh delovnih stanov brez razlike verskega, narodnostnega, socialnega ali političnega naziranja v vseh stanovskih zadevah.

Železničarji, ki smo zdaj složni in edini v železničarski koaliciji, smo po dosedanjih izkušnjah prišli do prepričanja, da moramo iti še za korak naprej, če hočemo, da dosežemo uspehe.

Treba je, da se proletarci vseh strok, naziranj in strank združimo za sporazumen, enoten in odločen nastop proti našim izkoriščevalcem.

Casi so tako resni, da mora enkrat za vselej prenehati vsako strankarstvo in vsak boj med delovnim ljudstvom, sicer ne pridemo nikdar do pravičnih razmer v družbi.

Različno versko, narodnostno, socialno in politično naziranje ne sme biti več povod sovražstvu in bojem, temveč služiti nam mora v to, da — vsak po svojem prepričanju — medsebojno tekmuje v prizadevanju za splošno dobrobit v družbi in državi.

Vse naše prizadevanje mora stremeti za tem, da se ustvarijo v družbi vsi pogoji, ki se potrebuje, da vsak posameznik lahko doseže svoj namen, za katerega je ustvarjen.

Za ta skupni cilj delujmo in tekmuje vsak po svojih načelih, močeh in zmožnostih, vedno v medsebojnem sporazumu, prijateljstvu in solidarnosti, pa bomo z vso gotovostjo dosegli prav kmalu velike in trajne uspehe.

Pri tem pa moramo poudariti še najvažnejše, kar se je do sedaj v vseh strokovnih organizacijah zanemarjalo in preziralo, namreč socialno in politično zavednost članstva.

Delavstvo se mora zavedati, da vsa krivična zakonodaja in uredbe v družbi so delo politike. Ako se politika ne spremeni in ne zboljša, ne moremo upati na pravičnejše razmere v državi.

Delavstvo se mora zavedati, da je politika tisti nož, s katerim se na merodajnih mestih — v parlamentu in v vladi — reže revežem in zatiranim kruh, ali pa se jim glave seka.

Delavec, ki misli, da je vseeno, komu odda svoj glas ob volitvah, je sam svoj grob — kop in izdajalec svojih tovarišev in sotrpinov.

Železničarji imamo ravno zdaj priliko občutiti na lastni koži, kako nam vsa sloga, edinost in stanovska solidarnost prav nič ne pomagajo, ker nimamo pri tistih ljudeh in strankah, kateri imajo vso politično moč in oblast v rokah, nobene zaščite in nobenega vpliva.

Ako hočemo doživeti boljše čase, je nujno potrebno, da je vse delavstvo organizirano v svojih strokovnih organizacijah, obenem pa tudi tako politično zavedno, da v bodoče prepreči izvolitev takih poslancev in strank, ki nimajo smisla in ne volje za koristiti in pravice zatiranega delovnega ljudstva.

Torej sporazumno delo med vsemi strokovnimi organizacijami brez razlike strank in mišljenja, solidarnost vseh delovnih strok in vzajemnost vseh stanov, ki so v družbi potrebni, da se doseže kolikor mogoče višji splošni blagor: to je naš cilj, katerega bomo z gotovostjo dosegli, ako se bomo prizadevali, da se socialno in politično izobrazimo in pridobimo odločilno politično moč.

Primerno se nam zdi, da jasno povemo še svoje stališče glede svojih načel.

Razume se, da kot krščansko misleči železničarji in dosledni svojem u katoliškemu verskemu prepričanju hočemo, da bodo kot vodilo vsemu našemu prizadevanju edino le

tiste smernice v socialnem vprašanju, ki so bile izdane direktno ali pa s privoljenjem merodajnih katoliških cerkvenih oblasti.

Vsako osebno mnenje ali prizadevanje, ki bi bilo v kakršnemkoli nasprotju s temi smernicami, bomo skušali brezpogojno in brezobzirno pobijati in preprečiti, ker hočemo uveljaviti v prvi vrsti le čista načela krščanskega socializma, ki se morajo udeleževati kot praktično življenje po veri, ne pa kot kak sistem v smislu in duhu raznih sociologov.

Zato smatramo za prvi in najvažnejši moment pri reševanju socialnega vprašanja poglobitev verskega prepričanja, ker smo trdno uverjeni, da more imeti čut pravičnosti, enakopravnosti in medsebojne ljubezni — kar je podlaga za pravično socialno ureditev — svojo trdno podlago in oporo edinole v zavesti, da smo vsi ljudje in vsi narodi enega pšela z enim in istim namenom. Iz tega prepričanja sledi jasno, da smo si vsi ljudje bratje ter imamo vsi enake pravice in dolžnosti.

Ce so drugi morda drugačnega mnenja, se raditega ne bomo prerekali, ker spoštujemo vsako prepričanje, v kolikor je umsko utemeljeno in upoštevamo vsako prizadevanje, v kolikor služi tistemu namenu, za katerega je človek ustvarjen.

Kar tiče polemike z drugimi organizacijami ali strankami, izjavljamo, da nočemo z nikomur nobenega premirja, ker smo prepričani, da je javna in svobodna kritika nujno potrebna, da se hinavščina, laž in demagogija uspešno in sistematično pobijajo in onemogočujejo.

Upamo, da smo povedali dovolj jasno nekaj glavnih smernic, iz katerih je lahko razvidno, kaj hočemo. Nič novega ne namestavamo in tudi nočemo.

Po duhu in smislu starih preizkušenih katoliških načel, ki so za vsak čas, kraj in stopnjo človeške kulture najprikladnejša, i hočemo prizadevati za izboljšanje življenjskih razmer železničarjev, vzbujati stanovsko zavest in širiti smisel za stanovsko bratsko vzajemnost.

Položaj služkinj.

Dolgo je že tega, kar smo zadnjič spregovorili o tem vprašanju. Marsikdo bi mislil, da se je položaj v tem času izboljšal, vendar moramo na žalost ugotoviti, da smo od tega še daleč. Nekaj je pripomoglo k izboljšanju, v kolikor so se služkinje bolj zavzele za svojo strokovno organizacijo. Zadnja razmotrivanja »Poselske zveze« so, da se začne akcija za starostno zavarovanje služkinj. Delo je v teku in kmalu bo lahko stopila organizacija pred članice z osnutkom. Kurje oko služkinj in na splošno poslovanje je starostna preskrba. Če se gleda, kot gledajo nekateri samo od zunaj in kot višje stoječi, potem seveda se lahko zabavlja čez služkinje in se jih nazivlje nezadovoljne. Treba se je poglobiti v njih stan in položaj, tedaj se šele vidi tista rak-rana.

Poleg tega je treba ugotoviti, da se novi »poselski red« prav malo spolnjuje od strani gospodin in ima organizacija s tem velike težave. Nadalje je novi »Poselski red«, lahko se reče, skrupulo. Organizacija je predložila zahtevo, ki je odgovarjala stanu in položaju ali — vlada ga je pristigla in napravila iz omenjenega načrta nekaj, kar se pravi iz dežja pod kap.

Zato pa je treba v organizaciji še gostejše in močnejše vrste. Vsaka služkinja je primorana in od razmer prisiljena, da se organizira. Če bo organizacija močna, tedaj bo mogoča sprememba in izboljšava. V združitvi je moč. Za združitev je treba volje in zavednosti. Zavest, da živiš, ti da voljo, da se združiš. — A. C.

Iz organizacij.

Prometna zveza sporoča vsem članom, da se mora po sklepu vodstva plačevati poleg članarine, ki je dosedaj 6 kron, še nadaljnjih 6 kron za list, torej skupaj 12 kron mesečno od vsakega člana. Po odbitku 10 odstotkov od vplačanih mesečnih prispevkov, prosimo, da se denar pošilja redno in točno do 10. vsakega meseca v centralno blagajno, Stari trg št. 2 v Ljubljani.

Ker so nam članske knjižice pošle in nove še niso dotiskane, dobijo novi člani knjižice in pravila šele drugi mesec.

Vse člane prosimo, da zbirajo prispevke za tiskovni sklad. Tovariši, ne pozabite, da je dober list najboljša naše orožje. Podpirajte in širite ga, kjer le morete. Če se boste količjak potrudili in žrtvovali, bo list izhajal že v kratkem kot tednik na 8 straneh. Priobnavajte novih naročnikov, da se »Naša moč« razširi kot delavsko glasilo, posebno pa glejte, da boste v list dopisovali. Vse dopise pošiljajte na Prometno zvezo, Ljubljana, Stari trg št. 2, I. nadstropje, ker Prometna zveza urja svoj del lista sama.

Vse dopisnike in tovariše prosimo, da potrpe, ker nismo mogli vsega gradiva priobčiti. Poročila in dopisi s proge se bodo objavili pa prihodnjič.

Strokovna zveza tovarniškega delavstva.

Po sklepu občnega zbora JSZ se morajo stroke v JSZ reorganizirati v samostojne organizacije in to 6 mesecev po potrditvi pravil Jugoslovanske strokovne zveze. Pravila JSZ so bila potrjena meseca novembra 1921.

Ena izmed teh samostojnih organizacij je Strokovna zveza tovarniškega delavstva, ki ima svoja pravila že vložena in so s tem tednom že po zakonu veljavna. Zveza ima svoj sedež začasno v prostorih JSZ, Stari trg 2, I. nadstr.

V Strokovno zvezo tovarniškega delavstva spadajo dosedaj sledeče tovarniške stroke: kovinarji, usnarji in čevljarji, kemični, živilski in oblačilni delavci.

Na Svečnico se je vršila konferenca delegatov zgoraj navedenih strok. Razpravljalo se je o ustroju in delu organizacije. Predvsem se je poudarjalo enotno nastopanje tovarniškega delavstva potem enotne organizacije. Obenem se je sklenilo, da se pobere od članov enkratni 1 dinarski prispevek za reorganizacijo, enako je bilo v principu sprejeto povišanje prispevkov, kar je pa začasni odbor določil na zadnji seji 12. t. m., da se prispevki povišajo nasledno: plačilni razredi so trije; 1. razred 2 Din 50 p mesečno, 2. razred 3 Din 50 p mesečno in 3. razred 5 Din mesečno.

V razrede se porazdele člani: v 1. razred oni, kojih dnevni zaslužek znaša do 50 K, v 2. razred oni z dnevnim zaslužkom do 70 K in v 3. razred oni, kojih dnevni zaslužek znaša nad 70 K.

Pristopnina je določena na 3 Din.

Tajništvo je s tem tednom razposlalo vsem skupinam nove pristopnice, katere morajo vsi stari člani podpisati. To pa zaradi tega, ker mora centrala imeti pristopne izjave svojih članov. Skupine so se pozvale potem okrožnic, da vrnejo podpisane pristopnice čimprej, da bo omogočeno čimprej redno poslovanje.

Tako stopa v življenje Strokovna zveza tovarniškega delavstva. Naša dolžnost je, da

jo podpiramo, ako nam ni mogoče z drugim, saj z zanimanjem, vestnostjo in delom med tovarniškim delavstvom.

Ko se uredi notranje poslovanje, se bo začelo na zunaj, kakor tudi z raznimi prireditvami, shodi, tečaji itd. Da bo to preje, pa naj skrbe skupine in zaupniki, na katerih je vse ležeče, če se pozivom točno odzivljejo.

Dopisi naj se naslavlajo začasno na Strokovno zvezo tovarniškega delavstva, Ljubljana, Stari trg št. 2, I. nadstropje.

Za tajništvo S. Z. T. D.:

Avgust Cvikelj.

Kmeti delavci in viničarji! V kratkem bo zastopnik načelstva Jugoslovanske strokovne zveze v Ljubljani obiskal vse naše skupine, da se organizacija poži in se osnuje lastno tajništvo naše »Strokovne zveze kmetijskih delavcev in viničarjev«. Vse skupine bomo še pravočasno obvestili, kdaj pride zastopnik, da bodo pripravile sestanke. Na teh sestankih se bomo tudi dogovorili o nadaljnjem postopanju in delu v organizaciji. Čim bo imela naša organizacija samostojno tajništvo — in to bo kmalu — bo lahko tudi razvila svojo delavnost. — V današnji številki »Naše moči« so večinoma železničarski dopisi. Oprostite nam, da za vas ni toliko — sčasoma bomo morali list pač povečati, samo da bo naročnikov dovolj. Sicer pa je dobro, da se v listu seznanite tudi z drugimi strokami ter vidite, da smo močna organizacija, ki obsega vse stroke delovnega ljudstva, ki eno drugo podpirajo v našem boju.

Strokovna zveza lesnega in stavbinskega delavstva.

Stavbinski delavci so imeli svoj čas jako močno organizacijo v Sloveniji, katera pa je, ko je pri nas prodirala ideja komunizma, pristopila cela h komunistom. Ko je vlada to organizacijo zatrla, je bila uničena tudi Zveza stavbinskih delavcev in da isti nimajo danes pri nas močne organizacije, je njih samih največja nesreča. Zato se snuje sedaj pod JSZ zveza, v kateri bodo združeni vsi lesni in stavbinski delavci, ker kakor za stavbinske, je nujna potreba tudi za lesne, da imajo svojo oporo in moč v močni in trdni organizaciji. V prihodnji številki »Naše moči« naznanimo dan konference lesnega in stavbinskega delavstva, na kateri si začrtamo naše delo. Ze obstoječe skupine naj razpravljajo že sedaj o predlogih, ki jih bodo stavile na konferenci in naj skrbe, da se ustanove v njihovi bližini, kjer so lesni in stavbinski delavci, skupine. V nas samih je moč in uspehi so odvisni od nas. Vsak, kdor ima pošten namen in voljo do dela, mora v zvezo lesnih in stavbinskih delavcev!

Guštanj. Odpoved pogodbe. Ravnateljstvo jeklarne Ravne je odpovedalo delavstvu mezdno pogodbo s 31. marcem t. l. Izjavilo pa je, da je pripravljeno pogajati se v času od 20. do 31. t. m., da se sklene nova mezdna pogodba med delavstvom in podjetnikom. — Vsi vemo, da je jeklarina odpustila že večino delavstva in da se nahaja v krizi, vendar se nam ne zdi primerno, da podjetje sedaj in ravno sredi zime odpoveduje pogodbo. Končno besedo bomo spregovorili, ko bomo sklepali novo kolektivno pogodbo.

Javornik. Načelstvo JSZ je v svoji seji dne 14. t. m. dovolilo bolnemu članu Val. Bohincu 500 K izredne podpore.

Tržič. V nedeljo se vrši shod Jugoslovanske strokovne zveze, na katerem bo poročal tov. Sušnik.

Št. Janž. V nedeljo 19. t. m. se vrši pri nas shod Stokovne zveze rudarjev, na katerem bo poročal zastopnik iz Ljubljane.

Ta številka je zadnja, ki jo pošljemo tovarišem, ki niso še poravnali naročnine. Prihodnja številka izide v četrtek dne 2. marca in bo odslej »Naša Moč« izhajala mesto vsako drugo soboto vsak drugi četrtek, tako da jo naročniki do nedelje sigurno že imajo. Prihodnjo številko pošljemo le onim, ki poravnajo naročnino mesečno 4 K. Tovariši! Poravnajte pravočasno naročnino! — Ako kdo lista ne dobi, čeprav ga je naročil, naj reklamira! Vse reklamacije, naročila itd. pošiljajte na upravo »Naše Moči« — Ljubljana, Stari trg 2/I. — naročnino pa zaenkrat po položnicah Jugoslovanske strokovne zveze s posebno pripombo, da je za »Našo Moč«.

Dopisi.

IZ TOBAČNE TOVARNE.

Zadnji »Delavec« čisto pravilno piše o § 18: Nezaposlenim vstop prepovedan. — Prav nerodno pa pravi, da je naša predsednica Zor zaposlena samo v enem oddelku, a ne v vseh. Ona zase in svoje pravice in dolžnosti že ve, nam se pa prav zdi, da se § 18 tiče čisto drugih ljudi, ki so morda »Delavec« prav blizu. — Več še prihodnjič.

Trpljenje vlakospremnega osobja.

Naravnost neverjetno je, kaj vse mora pretrpeti v tej neznosni zimi naše vlakospremno osobje. Ker nam prostora manjka, omenimo danes samo nezasišano brezvestnost in brezbržnost železniške uprave v postajah Novo mesto in Kočevje. Dne 10. februarja je dospel v Novo mesto tovorni vlak 1051 v mrazu od 24–26 stopinj pod ničlo. Sprevodniki in zavirači, ki so brez kožuhov bili vsi premraženi in prezeblji, niso dobili v spalnice prav nič premoga. Dva tovariša sta bila tako prezeblja, da nista mogla niti v posteljo ter sta, da bi se ugrela, hodila po sobi do 7. ure. Potem sta se ulegla, pa sta morala kmalu zopet vstati, ker nista mogla zaradi ozebljivosti zaspati, čeprav sta bila strahovito izmučena. Ob 10. uri je cela skupina dobila 20 kg premoga za kuhanje in ogrevanje spalnice, kar naj bi zadostovalo za 24 ur. Dne 12. februarja je bilo odkazano za kuhinjo in dve spalnici, kjer kuha in spi skupina tovarnega vlaka, približno — 8 kg premoga, ki naj bi zadostoval za 24 ur!! — Javnost naj sodi, s kakšnim veseljem in vestnostjo morejo vršiti železničarji službo, če uprava tako po očetovski zanje skrbi.

IZ KOČEVJA.

Naprošeni smo, da objavimo iz Kočevja sledeče: Kako zastopajo in zagovarjajo železničarske koristi voditelji Z. J. ., se je pokazalo v nedeljo dne 12. februarja na javnem železničarskem shodu naše podružnice, kjer nam je predsednik Z. J. Z. Blaž Korošec povedal, da za sedaj je izključeno, da bi mogli dobiti železničarji kako gmočno odpomoč, ker vlada nima denarja. Da bi nam bilo vsekakor odpomagano, je rekel, da moramo zahtevati, naj gre pa draginja dol. Vsekakor pa moramo biti strpni in vstrajni, dokler se razmere pri železniški upravi ne zboljšajo in draginja ne odpravi — tako je priporočal Blaž. G. postajenačelnik Repovš je pa prav lepo obrazložil in pojasnil sedanjo po-

lomijo v železniški upravi in prišel je do istega zaključka, namreč da za sedaj ne moremo pričakovati nikake odpomogi od uprave. Svetoval je, da železničarji, ki smo trpeli med svetovno vojno štiri leta in po preobratu trpimo že tri leta, naj vstrajamo v potrpljenju še par let, da se razmere v državi uredijo. Ne vemo sicer, ali je Z. J. Z. za to poklicana ali za to plačana, da tako upravičuje železniško upravo in vlado ter da tako goreče prav po misijonarsko priporoča raztrganim, bosim, sestradanim in povrh vsega še na najrazličnejše načine šikaniranim in preganjanim železničarjem potrpljenje in strpnost. Voditelji Z. J. Z. in tisti najinteligentnejši del železničarstva, ki je včlanjen v Z. J. Z., bodo že vedeli, zakaj to delajo. Mi pa pravimo, da tako zagovarjanje in upravičevanje vlade in železniške uprave ter nagovarjanje k še nada'njemu potrpljenju izmugananih in sestradanih ljudi je izzivanje kakor je izzivanje, če hoče vlada sedaj namesto dati to, kar je kot opravičeno priznala in obljubila, odvzeti še družinske draginske doklade. Gospodje! Železničarji se radi žrtvujemo in potrujemo. To smo še ob vsaki priliki pokazali, kar se nam je od merodajne strani tudi javno priznalo. Toda tako govoriti, kakor sta govorila naš tovariš Blaž Korošec in g. načelnik, se pravi — norca se delati iz ubogih ljudi tako, kot če bi rekel lačnemu oslu zdaj sredi zime, naj počaka, da trava zraste. Ko bi naš Blaž saj močel, če nam nima kaj boljšega povedati, in če bi g. načelnik storil svojo dolžnost, da nam oskrbi sredi te zime kožuhe, ki jih tu v Kočevju še nismo dobili, bi nam bilo več pomagano, kakor pa da se ta dva gospoda iz nas ubogih železničarjev norca delata. — Prosimo cenjeno uredništvo »Naše Moči«, da to objavite, da bodo tudi drugod vedeli, kako zastopajo voditelji Z. J. Z. železničarske koristi. Z odličnim spoštovanjem

Kočevski nezadovoljnež.

JESENICE.

»Naša moč« se bo med tukajšnjim delavstvom gotovo zelo razširila. Doslej smo nabrali okoli 150 naročnikov neglede na železničarje, ki so člani Prometne zveze in ki je imajo vsi. (Skrbite tudi za dopise, da bo v vsaki številki kak dopis z Jesenic! Op. ur.)

GUSTANJ.

Pri nas so socialisti in narodni socialisti napeli vse sile, da slabijo skupino Jugoslovanske strokovne zveze. Pravijo, da je Jugoslovanska strokovna zveza kriva, da ni slege med delavstvom in kriva, da delavstvo nima uspehov. Nasprotno povemo, da je JSZ vedno za složen nastop vseh organizacij v boju za socialne pravice. Socialisti naj ostanejo socialisti, nam pa naj puste našo organizacijo, ki hoče in bo z vsemi organizacijami vedno sporazumno šla, kadar gre za izboljšanje naših razmer. Čemu bi se delavstvo klatlo med seboj, ko nam gre vsem za kruh?! Povsod uvideva delavstvo, da mu škoduje tak boj, le pri nas je še par takih gorečnejšev, ki mislijo, da mora trobiti vse v njihov rog. O narodnih socialcih pa ne bomo govorili. Saj jim v celi Sloveniji že zvonijo k pogrebu. Če je pa pri nas še nekaj delavcev, ki gredo z »narodno organizacijo, to se pravi z vladno organizacijo, bo že te tudi pamet srečala.

ZABUKOVCA PRI GRIZAH.

Kar smo rudarji že dolgo želeli, smo pri nas ustanovili dne 5. t. m. skupino Stokovne zveze rudarjev. Pristopilo je koj s početka lepo število rudarjev. Uspehi so odvisni od nas samih, zato naj na delo vsi dobro misleči, da združimo v organizacijo vse, ki imajo dobro voljo delati za delavstvo in kot tak nam vsak »dobrodošel«. Čas je že bil, da smo pokazali hrbet ljudem Čobalovega kopita, kateri so smatrali, — kadar so nas enkrat imeli — za svoj glavni program, udrihati čez vse, kar mora biti poštenemu človeku sveto.

LJUTOMER.

Zveza viničarjev naznanja članom, da se članarina sedaj pobira in plačuje vsako prvo in zadnjo nedeljo v konzumu po rani maši in istočasno se sprejemajo tudi novi člani. Dragi viničarji, zavedajte se svoje dolžnosti in redno plačujte mesečne prispevke, ker tam, kjer je red in točnost, se da tudi kaj doseči. Ne pozabimo pa, da imamo naš list »Našo Moč«, naj torej ne manjka v naših hišah, ako ga ni v stanu en sam si naročiti, naročite si ga torej dva ali trije skup, tako da bo tudi med vaše vrste prišel duh prepričanja in izobrazbe. List je torej namenjen za vas in kmečke delavce, prinašal vam bo veliko dobrega in koristnega.

LJUTOMER.

Tudi pri nas so viničarji prišli do prepričanja in spoznanja, da brez organizacije ni več za živeti; pristopajo kar trumoma k viničarski zvezi J. S. Z. Upamo torej, da v kratkem bodo vsi v naši vrsti, ne samo pri nas, tudi v sosednjih krajih. Zbudila se je misel za organizacijo n. pr. pri Sv. Antonu v Slov. goricah ter se snuje viničarska zveza in stopi v našo vrsto. Le korajžno naprej in videli bomo, da zmaga bode naša. Viničar.

RAZNO.

Ministri na razpoloženju dobivajo letno 40.000 K plače in dnevno 290 K draginskih doklad. Takih eksministrov imamo 20. Čemu te plačujemo?!

Za Wranglovece, ki vršijo obmejno službo, potroši država na leto 280 milijonov.

Rudarska stavka na Češkem še vedno traja in je radi stavke železniški promet zelo omejen, šole so zaprte, tovarne ne obratujejo. 10 urni delavnik so uvedli na Poljskem.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Tobačno delavstvo in vpokojenci tobačnega monopola! Za prihodnjo številko »Naše Moči« nam je tovariš posl. Gostinčar obljubil poročilo o poteku razprav v Belgradu, ki se tičejo vaših zahtev. Opozorjamo vas na to, da boste prihodnjo »Našo Moč« pazljivo prečitali!

Vsem tovarišem in tovarišicam! »Naša Moč« hoče biti v a š list — če ga hočete za svojega, mora biti odsev in odmev vsega vašega trpljenja, hotenja in prizadevanja. Če pa naj bo to, potem morate skrbeti za dopise! Iz Vevč, Medvod, Maribora, Kroke, Prevalj, Mežice, Guštanja in od več skupin še nobenih dopisov nismo prejeli.

Današnja številka izgleda čisto železničarska. Glejte, da boste tudi druge stroke poslale toliko gradiva in nabrale toliko naročnikov, pa bomo list kmalu lahko povečali in ga izdajali kot tednik na 8 straneh, ne da bi bili prisiljeni, naročnino zvišati.

Sibislav — Trbovlje. Tvoj dopis smo morali radi preobilice gradiva odložiti za prihodnjič. Oglašaj se!

Ves pregled po svetu in vse domače politične vesti smo morali v tej številki radi pomanjkanja prostora odložiti.

Urednik: Franjo Sušnik.

Izdajatelj: Konzorcij »NAŠE MOČI«.

Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

MANUFAKTURO

ima I. delavsko konzumno društvo v veliki izberi. Mnogi člani pa pozabijo na to in krijejo svojo potrebo drugje, po precej višjih cenah. Člani pogledajte in prepričajte se, da je v konzumu najceneje. Ne glejte pa samo na ceno, ampak tudi na kakovost blaga. Slabo blago je vedno predrago, za dobro blago je pa kupec vedno hvaležen.